

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. k. Gubernium krajowe, opróżnione miejsca Koncepistów gubernialnych przez posunięcie Józefa Syktowskiego i Stanisława Piaseckiego, nadało Praktykantom konceptu Jakóbowi Wagner i Józefowi Majewskiemu.

— Z Wiednia d. 16. Października. —

JRWys. W. Xiążę Badeński, w dowód swojego życzliwego i przyjaźnego sposobu myślenia przestał NN. Cesarzowi i Królowi Węgierskiemu, ozdoby W. Xiążęcego badeńskiego orderu Wierności, które Poseł W. Xięcia Jenerał-Lejtnant Baron Tettenborn, obudwóm Monarchom, na osobnem onemu w Preszburgu daném posłuchaniu, miał zaszczyt wręczyć wraz z listem W. Xięcia.

Podobnież Królowie Saski i Wirtembergski, chcąc z powodu koronacyi JCWys. Arcy-Xięcia Następcy tronu na Króla Węgierskiego, swój przyjacielski udział w tém radosném zdarzeniu potwierdzić, przestali ozdoby swoich orderów domowych; król. Saski Poseł Hr. Schulenburg-Klosterroda miał zaszczyt wręczyć Królowi Węgierskiemu, król. order korony rucianej, a król. Wirtembergski Poseł, Baron Blumberg, order król. Wirtembergskiej Korony; obadwaw Preszburgu na posłuchaniach onym danych; któreto dowody grzeczności i przyjaźni wspomnianych Monarchów Król Jmć przyjął z największą uprzejmością.

Kommissyja wyznaczona do rozpoznania funduszu umarzającego, zdała N. Cesarzowi Jmci z rezultatów, jakie się w pierwszym półroczu roku administracyjnego 1830. t. j. od d. 1. Listopada 1829 do końca Kwietnia 1830 oaszały, następującą sprawę:

„Najjaśniejszy Panie!“

Kommissyja nadworna tu poniżej z największym uszanowaniem wyrażona, którąś W. C. M. raczył najlaskawiej co półrocznie do rozpoznania operacyj w d. 1. Marca 1817 utworzonego funduszu umarzającego procentowy dług stanu wyznaczyć, zebrała się po upływie pierwszego półroczu 1830,

aby swojemu powołaniu stósownie do obowiązku odpowiedziała, i względem skutków swojej pracy najpokorniejse złożyła sprawozdanie.

„Trzymając się ściśle wszystkich przepisów, ściągających się do funduszu umarzającego i onegoż rozpoznawania, najposłuszniejsza Kommissyja nadworna rozpoznała w d. 30. Kwietnia 1830 nasamprzód należycie kasę funduszu umarzającego dług Stanu, potem w d. 17. Lipca b. r. odebrała od dyrekcji funduszu umarzającego za 25 okres od d. 1. Listopada 1829 do ostatniego Kwietnia 1830 zanknięte rachunki, zarząd interesów i operacyje dokładnie rozpoznała, w tej mierze sporządziła protokół, i takowy z aktem śledzącym kassy, z pomienionemi zankniętymi rachunkami, do których obudwóch czynności własne wyznaczyła kontrole, M. C. Mci z najgłębszym składą uszanowaniem.“

„Jak się z rzeczonych czynności okazuje, działania funduszu umarzającego stósownie do zasad najwyższego patentu z d. 1. Października 1829 zaszyły, wydały w pierwszym półroczu 1830 następujące rezultaty:“

„1. Czysty dochód składał się z początkowej reszty kassy 19530 zr. 55 2/4 kr., ze sprzedaży dóbr kameralnych i odebranego kapitału 527997 zr. 33/4 kr., przeznaczanego na pomnożenie stałego majątku, tudzież z innych wpływów wynoszących 3393961 zr. 15 3/4 kr.

razem w summie . . . 4421958 zr. 19 2/4 kr. ogólne zaś wydatki wyno. 4399975 zr. 29 kr. a pozostała reszta w kassie 21982 zr. 50 2/4 kr.

2. Z długu Stanu w monecie konwencyjnej procentowego, wykupiono kapitał 3557199 zr. 3 3/8 kr. gotowemi 3570187 zr. 1 kr., i

3. z dawniejszego długu Stanu kapitał 1438918 zr. 55 5/8 kr. za 769926 zr. 7 kr.

4. W pierwszym półroczu 1830, gdy wylosowane za wyliczone kapitały wydane obligacyje dodamy i potrącimy, pomnożył się majątek nowego długu Stanu o 3565565 zr. 43 3/8 kr., a starszego o 1363598 zr. 53 kr., a zatem ogółem o 4929164 zr. 36 3/8 kr.

„Ze wszystkich operacyj funduszu umarzającego, jak takowe od d. 1. Marca 1817 do ostatniego Kwietnia 1830 są wykazane, zaszyły następujące główne rezultaty:

5. Stan majątku, który z końcem Października 1829 sumie 211,552,555 zr. 6,7/8 kr. wynosił, i w pierwszym półroczu 1830 powiększył się o 4 mil. 929, 164 zr. 36 3/8 kr., podniósł się do 216,481,717 zr. 43 2/8 kr.; ponieważ zaś fundusz umarżający przy swoim założeniu w d. 1. Marca 1817 otrzymał majątku pierwotnego 50,135,627 zr. 21 2/8 kr., przeto tenże z własnych zasobów powiększył swój majątek o 166,346,090 zr. 22 kr.

6. Dochody funduszu z początkiem tegorocznego półrocza, jedynie procenta od kapitałów czyniły 7,340,695 zr. 13 2/4 kr. Od tego czasu pomnożyły się przez procenta od nowego wykupna o 155,043 zr. 55 kr.; a przez nowe uposażenie do umorzenia ostatniej pożyczki z d. 1. Grudnia 1829 r. do zapłacenia przypadającej o 232,560 zr., ogółem o 7,728,279 zr. 8 2/4 kr.

7. Stosownie do najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818, z wykupionych obligacyj dawnego długu Stanu corocznie spalono publicznie 5 mil. zr. za termina do końca Października 1829. W takim samym zamiarze, w pozostałym przy końcu nplynionego roku majątku znajdował się zapas 5,574,964 zr. 13 2/8 kr, który przez operacyje w pierwszym półroczu 1830 podniósł się o 1 mil. 378,571 zr. 16 5/8 kr., w ogóle o 6,953,535 zr. 29 7/8 kr., i równie objęty jest w ostatnim stanie majątku. Z tej summy przygotowano już do zniszczenia za rok bieżący 3,151,487 zr. 8 3/8 kr., czyli zredukowawszy na 2 1/2 procentowe obligacyje, 3,000,000 zr. 30 kr., a reszta dopiero w przyszłości otrzyma swoje przeznaczenie.

8. Na peryjodyczne zniszczenie obligacyj, które w skutek najwyższego patentu z d. 1. Październ. 1829 §. 8. powinno nastąpić, skoroby fundusz swojemi dochodami wykupił summe kapitałną do stałego majątku nie należącą, która milijon w procentach przynosi, mogą być tylko dotyczące się części z nowszego wykupna obligacyj użyte.

Z wykupionych pierwszego półrocza b. r. w monecie konwencyjnej procentowych obligacyj 3,557,199 zr. 3 3/8 kr. czynią roczne procenta 161,196 zr. 20 kr. które w stosunku półrocznego dochodu i cen wykupna, w części do stałego majątku w summie 24,328 zr. 24 1/4 kr., a w części do zbioru peryjodycznego obligacyj zniszczenia w summie 136,867 zr. 55 kr. należą.

9. Ogólne wykupno funduszu umarżającego wynosi w obligacyjach nowszego długu Stanu 155 mil. 931,080 zr. 33 5/8 kr., dawnego długu Stanu 72,711,685 zr. 17 5/8 kr., pożyczki loteryjnej 12,335,612 zr. 25 kr., razem 240,978,578 zr. 16 2/8 kr., do czego potrzeba było użyć gotowych 153,770,797 zr. 13 kr.

10. Summą obligacyj, które fundusz umarżający

swoją własną gotowizną wykupił, pomnożona została jeszcze przez majątek pierwotny początkowo otrzymany i przez zapisy długu Stanu uzyskane bezpłatnie z dochodów kass Stanu.

Ogólna summa wszystkich obligacyj z obiegu wyjętych składa się z własnego majątku funduszu, mianowicie: z kapitałów nowego długu Stanu w summie 172,527,746 zr. 27 3/8 kr., z dawnego długu Stanu 35,866,342 zr. 35 2/8 kr., z podobnego długu Stanu na zniszczenie przeznaczonego w summie 6,953,535 zr. 29 7/8 kr., dalej z wykupionych i już zniszczonych dawniejszych obligacyj w summie 64,715,445 zr. 55 6/8 zr., z zapłaconych pożyczek loteryjnych w summie 12 mil. 335,612 zr. 25 kr., w ogóle z 292,395,682 zr. 58 2/8 kr.

Pozostały przy końcu pierwszego półrocza b. r. w rachunkach zamkniętych dyrekcji funduszu umarżającego wykazany gotowy zapas pieniędzy 21,982 zr. 50 2/4 kr., równie jakoteż stan majątku 216,481,717 zr. 43 2/8 kr., znalezione były istotnie podczas śledztwa kassy funduszu umarżającego, przedsięwziętego w d. 30. Kwietnia 1830. Przy dokładniejszym rozpoznaniu pomienionych zamkniętych rachunków, żadne nie okazały się wątpliwości.

„Kommissyja nadworna powzięła więc to przekonanie, że tak w operacyjach pierwszego tegorocznego półrocza, jakoteż we wszystkich od d. 1. Marca 1817 do końca Kwietnia 1830, przez własne wykazy ogłoszonych operacyjach funduszu umarżającego, utrzymywana była dobrze urządzona administracyja.

W Wiedniu d. 28. Lipea 1830.

(Tu następują podpisy.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytaniya i Irlandyja.

Podług *Court Journal* z d. 2. t. m. Król Jmć miał w tych dniach napad podagry, i dla tego został spowodowany cofnąć wezwanie kilku znamienitych osób, które zaproszone były do stołu królewskiego; tymczasem napad ów nie pociągnął za sobą złych skutków i w d. 1. t. m. Król Jmć przyszedł do siebie.

Xiążę Athol umarł w d. 28. z. m. w dobrach swoich Dunkeld, po krótkiej chorobie. Miał lat 76, i przez 36 lat sprawował urząd Lorda Namiestnika w Hrabstwie Perth z największą zęcznością i rzetelnością. Stratę jego czuje mocno Szkocyja.

Ostatnie wiadomości odebrane w Anglii z Ostendy wystawiają tameczny stan rzeczy za bardzo niepokojący. Zbierają się tam tłumy ludzi z niższej klasy i obrażają każdego Holendra, którego

napothają. Tylko kokarda belgijska ochrania od obelgi. Do Raletu miało przybyć kilka znamienitych rodzin z Bruxelli, przepędziwszy kilka dni i nocy w piwnicach swoich mieszkań, aby nie zostały zastrzelone.

W dniu 6. Października, wręczył Xiążę Talleyrand Królowi swój list, przez który zawierzyniony jest na dworze angielskim jako Poseł francuzki. Nowy Poseł wprowadzony był na posłuchanie do Króla przez Hr. Aberdeen.

Francyja.

Najnowszy Monitor donosi z Paryża pod d. 6. Października: „Dzisiaj nadszedł dzień imienin Króla. Chociaż wedle życzenia Króla Jmci nie miało być żadnej z tego powodu uroczystości, wszelako gwardyje narodowe stojące na głównej straży w *Palais Royal* prosily dnia wczorajszego o pozwolenie, iżby mogly Królowi Jmci ofiarować bukiet z kwiatów, i zostały ze zwyczajną królewską łaskawością przyjęte. Gdy dnia dzisiejszego gwardyja narodowa zaciągała wartę, każdy gwardzista miał zatknięty na broni bukiet z niesmiertelników. Stała na wielkim dziedzińcu wszyku bojowym, podczas gdy odchodząca straż jakoteż jazda gwardyi narodowej i poczty wojska liniowego stały pod bronią. Poczem Król Jmć ukazał się na podwórzu, otoczony swoimi pięciami synami, mającymi na sobie mundury gwardyi narodowej. Królowa i Królowny pokazały się na tarasie. Królestwo Ichmość powitano odgłosem radości. Gdy Król stanął przed czołem gwardyi, P. Lemaingville, dowódzca grenadyjerów szóstej legii miał do niego przemowę, na którą Król Jmć łaskawie odpowiedzieć raczył. Poczem wszystkie gwardyje przeciągnęły przed Królem, trzymającym młodego Xięcia Montpensier zaręczę, a licznie zebrana publiczność wzniosła odgłos: Niech żyje Król! Niech żyje Królowa! Niech żyje rodzina królewska!“

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 6. Października, po mocnych rosprawach względem niektórych petycyj, słuchała Izba raportu P. Andre, deputowanego depart. wyższego Renu z projektem P. Bavoux, żądającego zniesienia kaucyi Dzienników. Raport ten nie wypadł pomyślnie, i okazał ze strony deputowanych wielkie podejrzenie ku drukowi. Minister skarbu odczytał wielki projekt do podatku czopowego. P. Etienne wniósł, iżby biura zaraz nazajutrz zajęły się tym przedmiotem. Poczem wezwał P. Molé, Ministra spraw zewnątrznych, iżby dał objaśnienie stanu Francyi w stosunku do Europy. Hr. Molé: „Chwytam tę sposobność z radością, ponieważ Francyja ma przyczyć być z tego

ukontentowaną. Gdy rząd nowy nastąpi, zycy czajnie długi czas upływa, zanim go inne rządy uznają. Zdaje się, iż chcą czasu, aby prawa onegoż ocenić mogły. Atoli Europa nie zachowała tego względem nas postępowania. Wszędzie w sposobie najprzyjaźniejszym przyjęto notyfikacje Króla Francuzów, i nasze stosunki zawiązują się tak szybko, o ile tylko odległość dozwala. Europa życzy sobie tak szczerze utrzymania pokoju jak my sami. Ze wszystkich stron odbieramy w tej mierze zapewnienia, a ja mam tego zupełne przekonanie. Zdarzenia w Belgijum mogły niejakię wzbudzić obawy, i było rzeczą naturalną, że surową zwróciły na siebie uwagę; wszelako interessa te będą mogły być załatwione, jeżeli trzymać się będą zasady niemieszania się do spraw obcych. Nie, Mości Panowie, pokój nie będzie naruszony; Europa nie powinna doznać zaburzeń; takie jest życzenie i potrzeba wszystkich ludów.“ Poczem Marszałek Gérard objawił powody do wybrania 108000 ludzi. Rzekł: „Wiadomo WPanom, w jakim położeniu było wojsko podczas zdarzeń w Lipcu. Większa część pułków miała tylko po 11 do 1200 ludzi. Wojsko afrykańskie było i jest jeszcze najwięcej z oddziałów wyborowych utworzone, które wzięte były z korpusów pozostałych we Francyi. Później gwardyje królewskie i pułki szwajcarskie zostały zwinęte. Wojsko w Morei nie może służyć ku obronie królestwa. Wszystkie te powody skłoniły rząd do nowego naboru popisowych, którzy gdy staną w swoich korpusach, wojsko będzie dopiero postawione na zupełnym stopie pokoju, która jeszcze jest daleką od stopy wojennej. Przynajmniej nie będziemy potrzebowali dwóch pułków, aby jeden z nich utworzyć. W skutek utworzenia nowych batalijonów i nowych szwadronów, będzie wielu dobrych dawnych Oficerów znowu umieszczonych, a urlopowani podoficerowie i szeregowi powrócą do zarodów wojska. Jakiękolwiek zajdą zdarzenia, nie powinny one nas zastać nieprzygotowanych. Wszelako powtarzam wraz oświadczenie: Francyja pragnie pokoju, lecz nie boi się wojny. Gdyby ją do tego zmuszono, tedy oprócz swojej niezmierniej już utworzonej gwardyi narodowej, która codziennie wzrasta, oprócz swojej ruchomej gwardyi narodowej, która niebawem będzie urządzoną, wystawiłaby liczne batalijony ochotników z tym samym zapalem, jak przed czterdziestu laty na ziemi francuzkiej ku obronie ojczyzny.“ Tu P. Beranger zdał sprawę z projektu P. Tracy, dotyczącego się zniesienia kary śmierci. Wyraża się ón przeciw tej karze; atoli gdy zniesienie takowej wymagałoby

prawie zupełnej odmiany księgi ustaw karzących, przeto nie jest to rzeczą, któraby mogła być improwizowaną, lecz wymaga długiego namysłu. Sprawozdawca wnosi zatem na odroczenie tego pytania.

Na posiedzeniu Izby Parów w d. 5. Października złożył P. Borglande przysięgę; nadesłana przez Xięcia Harcourt dymisją odrzucił Prezydent jako nie będąca w mocy Para. Xiążę Broglie przelożył projekt do ustawy, podług którego wszelki zamach na godność i prawa, służące Królowi podług konstytucyi, karany być powinien trzechmiesięcznym więzieniem aż do roku i karą pieniężną 500 do 10000 franków. Izba uchwala tego projektu wydrukowanie. Z porządku dziennego przystąpiono do projektu do prawa względem rocznego zezwolenia na kontyngens wojska, który Jenerał Dambrujeac jako zamiarowi nieodpowiadający zbija, albowiem ciężar stanu wojskowego nie zarówno jest na wszystkie klasy podzielony, a żołnierz przez proponowane urządzenie będzie mało ćwiczony. Na wniosek P. Montalembert, że tylko systemat z weteranami zdolne wojsko utworzyć może, Izba nie zezwala. Po ukończeniu rozpraw przyjęty jest pierwszy artykuł projektu. Jenerał Dambrujeac mówi przeciw drugiemu artykułowi, znoszącemu ustawę z dnia 10. Marca 1818, oznaczającą do 40,000 ludzi kontyngensu, który rząd rocznie może wybrać, jakoteż ustawę z dnia 9go Czerwca 1824, podług której kontyngens był na 60,000 oznaczony. Sądzi, iż te przepisy powinny być zatrzymane. Pan Barante rozszerza się nad pożytkiem ogólnego zarówno podzielonego kontyngensu wojska i chce, zwracając się jeszcze raz do powodów przez Pana Dambrujeac przytoczonych, aby ustawa część kontyngensu przeznaczyła do czynnej służby, a część do rezerwy. Drugi i trzeci artykuł projektu zostają przyjęte. Ustawa o sądach przysięgłych w przewinieniach druku, przez Izbę Deputowanych na posiedzeniu w dniu 4. Października z lekkiemi odmianami przyjęta, zostaje także i przez Izbę Parów 101 głosami przeciw 1. głosowi przyjęta.

Zjednoczone Niderlandy.

Król Jmć niderlandzki wydał pod d. 4. t. m. następującą odezwę:

My Wilhelm z łaski Bożej Król Niderlandów i t. d. Zważywszy, że terażniejszy stan prowincyj południowych państwa w owych z pomiedzy tychże, gdzie porządek i spokojność jeszcze zostały utrzymywane, przynosi trudność dla skutecznej administracyi powszechnej, znajdując się w Hadze; ponieważ temu chcemy zapobiedz, a oraz

dobrze myślącym obywatelom pomienionych prowincyj dać sposobność, iżby starania swoje ku przywróceniu porządku i spokojności, gdzie takowe są naruszone, bezpośrednio widzieli wspierane; zważywszy dalej adres, który Nam w d. 1. t. m. pewna liczba znamienitych mieszkańców tych prowincyj podała, postanowiliśmy i stanowimy: Art. 1. Nasz ukochany syn Xiążę Oranii zarządzać będzie w imieniu Naszém wszystkimi temi prowincyjami południowemi, gdzie władza konstytucyjna jest jeszcze poważana. Art. 2. Rezydencyją swoją mieć będzie w Antwerpii. Art. 3. Starania dobrze myślących mieszkańców owych części krajów, gdzie porządek zaburzony, ku zwróceniu onych pod prawny rząd, będzie powinien wspierać o ile być może pojedynczymi środkami. Art. 4. Nasz Minister Stanu Xiążę Ursel, Nasz Minister budowli wodnych przemysłu krajowego i osad, i Nasz Minister spraw wewnętrznych, są Naszemu ukochanemu synowi Xięciu Oranii dodani, aby mu pod jego rozkazami w administracyi tymczasowej pomagali. Art. 5. Nasi radcy Stanu: Baron d'Anethan, J. Van Toers, O. Sullivan de Grass, V. M. J. du Bois, L. A. Reyphins, T. Dotrengé i O. le Clercy, towarzyszyć będą Naszemu synowi do Antwerpii i służyć mu radą we wszystkich rzeczach, względem których powinna być Rada stanu słuchana, albo w czymby się mu podobało ich rady zasięgnąć.

Referendarze pierwszjej i drugiej klasy w Radzie stanu, C. Hunghe i Hr. de Baillet, jakoteż urzędnicy Stanu E. H. N. de Chertret, de Haneffe i E. Joos de ter Beert, będą w tej radzie działalnymi. Odpisy tego postanowienia przesłane będą dla wiadomości Naszemu ukochanemu synowi Xięciu Oranii, Naszemu synowi Xięciu Fryderykowi niderlandzkiemu, Admirałowi i Jenerałowi Pułkownikowi, Naszym wyżej pomienionym Ministrom Stanu, Ministrom, Radcom Stanu, Referendarzom i urzędnikom Stanu, tudzież szefom powszechnego wydziału administracyi, jakoteż powszechnej Izbie rachunkowej.

Dan w Hadze d. 4. Października 1830.

(Podp.) Wilhelm.

Przez Króla (pod.) J. G. de Wey Van Streefkerk.

W skutek rozporządzeń tém królewskim postanowieniem uczynionych, inném postanowieniem z tegoż samego dnia porucił Król tymczasowe zawiadywanie wydziałem spraw wewnętrznych radcy Stanu, Gubernatorowi wschodniej Flandryi, P. J. Baronowi Van Doorn, a tymczasowy zarząd wydziałem budowlami wodnemi, przemysłu krajowego i osad P. G. G. Cliffort, członkowi drugiej Izby Stanów jeneralnych, który wraz mianowany został radcą Stanu w służbie nadzwyczajnej.

Król Jmć wydał dalej pod d. 5. Października odezwę, przez którą nakazane jest powszechne uzbrojenie, a która wyraża: „Stan tego państwa wymaga, aby powszechne uzbrojenie zostało szybko do skutku przywiezione. Bogdajby ten sam zapał, gdzie indziej do zniszczenia użyty, tutaj użyty był do utrzymania wszystkiego cò dla was jest drogie i święte. Fundamentalna zasada państwa przepisuje w stosunkach, w jakich się teraz znajdujemy, noszenie broni, jako pierwszy obowiązek wszystkich mieszkańców tego państwa. Ostrożność ta zgadza się z waszém życzeniem. Dobrze więc! Do broni na nagłą prosbę waszego Króla, do broni za sprawę porządku i słuszności. Do broni, przy pokerném i błagalném wezwaniu Wszchemocnego, który Niderlandy i dom Oranii tyle razy z największego niebezpieczeństwa ratował.”

Journal d'Anvers donosi z Antwerpii pod dniem 5. Października: Dzisiaj rano przybył tu J. K. W. Xiążę Oranii z Hagi, aby w imieniu Króla objął rządy tych części prowincyj południowych, gdzie jest jeszcze uznawana władza konstytucyi. — Xiążę wydał jeszcze tego samego dnia odezwę, przez którą wzywa Belgijczyków, aby ze strony swojej przyczynili się do przywrócenia porządku, zapewniając onym, że wszystkie ich słuszne żądania będą wysłuchane. — Przybycie Xięcia Oranii uspokoiło tu mocno umysły, a szczególnie na naszej giełdzie, gdzie, jak w Amsterdamie podniosły się papiery i dobre sprawiły wrażenie. Na giełdzie mówią, że pomiędzy naczelnikami powstańców w Bruxelli wszczęły się niezgody, i że tam bardzo pragną wnieść w układy z Antwerpiją.

Korpus Xięcia Fryderyka zajął podług najnowszych wiadomości następujące stanowisko: W Boom znajduje się blisko 700 ludzi z piątej dywizyi i 300 z szóstego pułku huzarów. W Epegheim, wsi położonej blisko milę drogi za Vilvorde, jest most oszańcowany na Senne, broniony przez artyleryj; większa część wojska stoi obozem wzdłuż rzeki i ma związek z oddziałem będącym w Campenhout. Dywizya 15ta stoi w Lierre; reszta dywizyj 9. i 10. w Antwerpii. Pierwsza dywizya odbyła w ostatnich dniach różne pochody między Antwerpiją i Boom. Xiążę nie zdaje się na tę dywizyi polegać i zamysla ją odesłać do Holandyi.

Jak słychać, Jenerał de Man mianowany jest Komendantem twierdzy Graaf (Grave) i Jenerał Major Vermasen Komendantem w Herzogenbusch, a Jenerał Capelle Komendantem w Breda.

Oprócz Oficerów, podług *Staatscourant*, poległo w wojsku w d. 23, 24, 25 i 26 Września 103 ludzi, raniono 596, wzięto w niewolę lub

się zbłąkało 158 ludzi. Koni zabito 26, raniono 34, a zbłąkało się 6.

W Rotterdamie, Schiedam i innych miastach zajmują się bardzo utworzeniem kompanii miejskich ochotników i zbieraniem pieniędzy na wsparcie potrzebnych, którzy Królowi i ojczyźnie chcą służyć.

Z Venlo, zaprzeczają mocno przez Leodyjskie i inne gazety rozszerzoną wiadomość, że tamże wybuchły rozruchy; raczej zapewniają, że w całej prowincyi Luneburskiej wzdłuż Maas spokojność nie była nigdy naruszoną i największe uszanowanie panuje dla prawnej władzy.

W *Staatscourant* czytamy: Tak zwany rząd tymczasowy w Bruxelli, który naczelne dowództwo poruczył Pułkownikowi hiszpańskiemu Don Juan van Hallen, zdaje się przez niego niejako być rządzonym, jak się pokazuje z jego listu do owego rządu, w którym tenże uprasza rząd, iżby doniósł Xięciu Fryderykowi, iż jeżeli wzięci w niewolę Ducpetiaux i Everaerts w dniu 30. Września nie będą wymienieni za dwóch wziętych w niewolę Oficerów, wszyscy jeńcy będą rozstrzelani. Przytém grozi rządowi, że jeżeli nie uczyni zadosyć jego żądaniu, tedy przedsięwzięcie silniejsze środki ku osiągnięciu swojego zamiaru. — Na zamek Dendermonde wzmocniony od wody stłakami kanonierskimi pod Porucznikiem Wiselinus, uderzyli w dniu 1. b. m. powstancy, i długo mocny ogień wytrzymywali, lecz w końcu odstąpić musieli.

Gazette de France umieściła pod dniem 6. Października z gazet belgijskich odebranych w Paryżu następujące oświadczenie niepodległości Belgijskiej:

Wydział centralny tymczasowego rządu, zważywszy, iż ważną jest rzeczą oznaczyć przysły stan Belgii, stanowi: Art. 1) Prowincyje Belgijskie przemocą od Hollandyi oderwane, składają powinny niepodległe Państwo. Art. 2) Wydział centralny zając się powinien o ile być może jak najspieszniej projektem do konstytucyi. Art. 3) Kongres narodowy, w którym wszystkie interesa Prowincyj będą reprezentowane, powinien być zwołany. On rozpozna projekt do konstytucyi Belgijskiej, w tymże, co osądzi za stosowne odmieni, i jako ostateczną konstytucyję dla całego Belgijum uczyni wykonawczym. — W Bruxelli dnia 4. Października 1830. — De Potter; Silvain van der Weyer; Ch. Felix de Merode. — Na rozkaz: Sekretarz Vanderlinden.

Komitet centralny tymczasowego rządu w Bruxelli wydał w dniu 5. t. m. następujące oświadczenie. Zważywszy, że rząd Holenderski w Hadze ustanowił Komisyję, do której między innymi i Belgijczykowie z liczby byłych Członków Sta-

nów? Jeneralnych należą, aby się nad sprawami belgijskimi naradzać; odwołując się do ustawy z dnia 4. Października 1830. względem niepodległości Belgijskiej, wszystkie akta i ugody, któreby Belgijczykowie lub inni, opatrzeni w pełnomocnictwa od tymczasowego rządu w tym względzie zawarli, ogłaszają się za nieważne i naruszające niepodległość i bezpieczeństwo Państwa.

Od dnia wczorajszego, donoszą z Leodyjum z dnia 4. Października: między naszym Komendantem Berljajmont a Komendantem cytaelli rozpoczęte zostały układy. Dzisiaj posłał tenże Adjutanta, w towarzystwie dwóch Oficerów od służby z gwardyi miejskiej w tej mierze do Jenerała dowodzącego w Maestricht.

Niemcy.

J. K. Wys. W. Xiążę Badenski na prośbę istniejącego w Heidelbergu towarzystwa historii naturalnej i sztuki lekarskiej został onegoż protektorem, a na prośbę Uniwersytetu Frejburgskiego Rektorem tej Akademii i zapewnił ją o swojej szczególnej opiece. Profesora Schuller w Frejburgu raczył mianować swoim radcą nadwornym.

W Dreźnie naruszoną została w dniu 4. Października publiczna spokojność przez kupę społeczeństwa, które z hałasem przechodziło ulice, nie objawiając zamiaru. Gwardya gminna będąc wezwaną położyła koniec tym bezprawiom i kilku wicherzycieli uwięziła. Jenerał Lejtnant Gablenz w wiadomieniu wydanem podziękował za to gwardyi gminnej i rozporządził środki, na przypadek gdyby się podobne sceny wydarzyły. Nazajutrz wyszedł rozkaz Króla i Współrządy, w którym ponawia przyrzeczenie ulepszenia konstytucyi i administracyi, jakoteż systematu podatkowania, oraz grozi, iż na przyszłość wszelki opór, samowładność i naruszenie spokojności będą podług ustaw karane, a nawet w potrzebie siłą wojskową tłumione.

Prussy.

JKW. Xiążę Wilhelm, syn Króla, przybył z Magdeburgu do Berlina.

Król Jmć dał w d. 7. Października prywatne posłuchanie odwołanemu od swojego dworu angielskiemu Posłowi, P. Brock Taylor, a jego następcy P. Chad posłuchanie wstępne.

Jenerał Lejtnant i Jenerał Adjutant Cesarza Jmci rosyjskiego Baron Geissmar, przybył w d. 12. t. m. z okolic nadreńskich do Berlina, a król francuzki Jenerał Major Baron Athalin z Petersburga. (Pierwszy przejeżdżał przez Lwów w d. 23. t. m. do Rosyji.)

Szwecyja i Norwegija.

Gazety Sztokolmskie donoszą pod d. 23. Września: „Król Jmć raczył na własnoręczny list Króla Francuzów odpowiedzieć, i Hr. Löwenhjelmu doręczyć nowy list zawierzytelniący go przy nowym Monarsze Francyi w tym samym charakterze, w jakim był upoważniony przy Królu Karolu X.“

Rossyja.

— z Petersburga d. 29. Wrześ. (11. Paźd.) —

N. Cesarz Jmć wyjechał rano w Sobotę, do Moskwy.

— Z Odessy d. 1. (13.) Października. —

Hr. Woronzow, Jenerał Gubernator Nowej Rosyji i Bessarabii, opuścił nasze miasto w d. 27. z. m. i udał się do Wiednia do swojej rodzinny. Odjazdu jego żałują mocno wszyscy mieszkańcy Odessy. Z tego powodu dane były zeszłego tygodnia dwie uczty; jedną w d. 26. Września wyprawili urzędnicy dla swojego Naczelnika, a nazajutrz drugą negocyjanci tutejszego miasta.

— Z tamąd d. 4. (14.) Października. —

Od kilku dni, mamy już porę zimną, chociaż niebo jest ciągle pogodne. Porankami bywają czasem mrozy.

Reskrypt N. Cesarza Jmci do Jenerała jazdy Hr. Witt.

Dawszy szkołom Odeskim nową organizacyją stosowniejszą do okoliczności, i mianowawszy Kuratora do onych zarządu, poczytuje sobie za roskosz przy tém rozporządzeniu, uwalniającem W Pana na przyszłość od dozoru Liceum Rieszliego, oświadczyć mu Moję wdzięczność, za gorliwość, z jaką dopełniałeś obowiązku włożonego na siebie w zarządzeniu tym zakładem.

(Podp.) Mikołaj.

W Alexandryi pod Peterhofem d. 30. Lipca 1830.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr polski. — Dziś: Na korzyść J Panny Żuczko-wskiej, po pierwszy raz: *Amelia Mansfeld*, Drama we trzech aktach z francuzkiego P. Huberta.

Teatr niemiecki. — Jutro: Na korzyść śpiewaka J Pa-Routi, *Der Maurer und der Schlosser*, grosse Oper in 3 Akten.